

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

§12 Miljøgodkendelse af

Kvartsborg ApS
Bjalderbækvej 7
7400 Herning

Afgørelsesdato: 10. juni 2014
Sags nr.: 09.17.00-P19-16-14

HERNING KOMMUNE

Registreringsblad

Dato for godkendelse:	10. juni 2014
CVR-nr.	25649796
CHR nr.	92417
Ejendomsnummer	6570043567
Adresse	Bjalderbækvej 7 7400 Herning
Matr. nr. (ejerlav)	Ørnoved, Herning Jorder 15m Ørnoved, Herning Jorder 1s Ørnoved, Herning Jorder 15a
Ansøgers navn og adresse	Torkild Kvarthborg/ KVARTBORG ApS Bjalderbækvej 7 7400 Herning kvarthborg@get2net.dk
Konsulent	Helle Borum / Heden & Fjorden Birk Centerpark 24 7400 Herning hbo@hflc.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Christina Thorslev Petersen
Kvalitetssikring	Peter L. Birch

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	5
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	7
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ BJALDERBÆKVEJ 7, 7400 HERNING.	9
DRIFT OG INDRETNING	9
ÅRSPRODUKTION	9
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI.....	9
FODER.....	10
VASKEPLADS OG AFLEDNING AF VASKEVAND.....	10
GYLLEHÅNDTERING.....	11
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	11
SKADEDYR.....	11
LUGT	11
STØJ	11
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER.....	12
UDBRINGNINGSAREALER	12
EGENKONTROLVILKÅR.....	13
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	14
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	15
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	15
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	15
AFTALEAREALER.....	16
VURDERINGSGRUNDLAG	16
BIAKTIVITETER	16
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	16
NABOFORHOLD	18
PÅVIRKNING AF JORD	21
PÅVIRKNING AF GRUNDVAND.....	23
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	23
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER.....	26
NITRATPÅVIRKNING AF NISSUM FJORD	27
FOSFORPÅVIRKNINGEN AF NISSUM FJORD.....	32
PÅVIRKNING AF NATUR	34
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	37
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	38
GENNEMGANG AF BAT FOR BJALDERBÆKVEJ 7.....	40
BAT – MANAGEMENT.....	40
BAT – FODER.....	43
BAT – STALDINDRETNING	44
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	44
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	46
BAT – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	47
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	48
SAMLET VURDERING AF BAT	49
OVERSIGT OVER BILAG.....	50

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Torkild Kvarthborg har søgt Herning Kommune om en § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 af husdyrbruget, Bjalderbækvej 7, 7400 Herning vedrørende CHR nr. 92417 og CVR nr. 25649796.

Der er givet en tilladelse efter anmelderordningens § 31 d.4. marts 2013 og efterfølgende en tilladelse efter anmelderordningens daværende §19f (fulde stalde), nu § 32. Sidstnævnte er givet d. 22. april 2013.

Der søges om udvidelse fra 179,86 DE Svin til 255,03 DE Svin.
Nudrift årsproduktion: 6250 slagtesvin (32-109 kg)

Ansøgt drift: 8592 slagtesvin (30-110 kg)

Ejendommen er beliggende i det åbne land cirka 940 m nordvest for nærmeste byzone. Nærmeste bebyggede byzone er Tjørring, der ligger cirka 1,3 kilometer sydøst for ejendommen.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Bjalderbækvej 7, 7400 Herning med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 12 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2022.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning nr. 61048 version 4 af 3. februar 2014.
- Opstartsmøde med ansøger med besigtigelse af ejendommen og gennemgang af ansøgningen
- Afslutningsmøde med ansøger og miljøkonsulent med gennemgang af vilkår i miljøgodkendelsen
- Udtalelse fra Naturteam i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 10. april 2014

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁴ version 2.0.

Ejendommen er omfattet af § 12 i husdyrloven. Derfor skal ansøgningen i henhold til Husdyrlovens § 55 offentliggøres, så offentligheden får lejlighed til at se ansøgningen og udtale sig herom. Ansøgningsmaterialet har været i offentliggjort i 14 dage fra den 4. til den 19 marts 2014 på Herning Kommunes hjemmeside.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 23. april til 4. juni 2014.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som angivet nedenfor.

§ 12, stk. 1, nr. 1-3

- 1) 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra årssøer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer,
- 2) 210 dyreenheder, hvis der er tale om slagtesvin (over 30 kg), eller 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) 100 dyreenheder, hvis der er tale om slagtekyllinger, 230 dyreenheder, hvis der er tale om æglæggende høns, eller 40.000 stipladser til fjerkræ.

Da denne miljøgodkendelse omhandler et svinebrug, som er omfattet af § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrloven, er svinebedriften omfattet af IE-Direktivet. Derfor skal Herning Kommune mindst en gang årligt vurderer hvorvidt husdyrbrugets emissionsniveauer ligger under eller er lig med de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik i BAT-konklusionerne.

Der er ligeledes krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved op-hør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven § 38k⁵.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Bjalderbækvej 7, 7400 Herning. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" den 11. juni 2014. Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. De, der kan klage, er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

Klagen skal rettes til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Dog skal klagen sendes skriftligt til Herning Kommune, Miljø og Klima, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter videresendes klagen med tilhørende bilag til Natur- og Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 9. juli 2014 indenfor rådhusets åbningstid.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 med efterfølgende rettelse

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 08/11/2013 med efterfølgende rettelse

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 915 af 27. juni 2013 med efterfølgende rettelse

⁴ <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

⁵ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999

For at få behandlet en klage, koster det et gebyr på 500 kr., som skal betales til Natur- og Miljøklagenævnet. Se vejledning om klagegebyr og procedurer omkring dette på: <http://www.nmkn.dk/Vejledninger/Klagegebyr/>

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Christina Thorslev Petersen
Biolog
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Torkild Kvarthborg, Bjalderbækvej 7, 7400 Herning

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

- Torsten Troelsen, Ørskovvej 30, 7400 Herning
- Karen Schütt Boysen Wittrup, Bladerbækvej 9, 7400 Herning
- Tove Nielsen, Ørnovedvej 12, 7400 Herning
- Kjartan Oskarson, Ørnovedvej 17, 7400 Herning
- Mogens Ingolf Bjærre, Ørnovedvej 18, 7400 Herning
- Kaj Sivebæk Christensen c/o Tjørring gamle kro, Tjørring Hovedgade 80, 7400 Herning

Ejere af aftalearealer:

- Kragssnapvej 4, 7400 Herning,
 - Per Munk Vallentin, Ørrevej 45, 7400 Herning
 - Ørre-Sinding Kirke og Præstegårds kontor, Østerbyvej 10, 7400 Herning
- Sikjærvej 11, 7400 Herning
 - Asger Møller Vestergaard, Sikjærvej 11, 7400 Herning
- Trehøjevej 25, 7480 Vildbjerg
 - Knud Peter Nielsen, Bjalderbækvej 11, 7400 Herning
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-mail: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiegade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Heden og Fjorden, Helle Borum, hbo@hflc.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Herning Bioenergi A/S, Rosmosevej 4, 7400 Herning, mail@bigadan.dk

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Torkild Kvarthborg, Bjalderbækvej 7, 7400 Herning

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

- Torsten Troelsen, Ørskovvej 30, 7400 Herning
- Karen Schütt Boysen Wittrup, Bladerbækvej 9, 7400 Herning
- Tove Nielsen, Ørnovedvej 12, 7400 Herning
- Kjartan Oskarson, Ørnovedvej 17, 7400 Herning
- Mogens Ingolf Bjærre, Ørnovedvej 18, 7400 Herning
- Kaj Sivebæk Christensen c/o Tjørring gamle kro, Tjørring Hovedgade 80, 7400 Herning

Ejere af aftalearealer:

- Kragssnapvej 4, 7400 Herning,
 - Per Munk Vallentin, Ørrevej 45, 7400 Herning
 - Ørre-Sinding Kirke og Præstegårds kontor, Østerbyvej 10, 7400 Herning
- Sikjærvej 11, 7400 Herning
 - Asger Møller Vestergaard, Sikjærvej 11, 7400 Herning
- Trehøjevej 25, 7480 Vildbjerg
 - Knud Peter Nielsen, Bjalderbækvej 11, 7400 Herning
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-mail: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Heden og Fjorden, Helle Borum, hbo@hflc.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Herning Bioenergi A/S, Rosmosevej 4, 7400 Herning, mail@bigadan.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Bjalderbækvej 7, 7400 Herning.

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften (6250 slagtesvin (32-109 kg)). Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden to år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at vilkårene skal være opfyldt når dyreholdet overskrider 6250 slagtesvin (32-109 kg).

Årsproduktion

4. Tilladt årsproduktion:
8572 slagtesvin (30 – 110 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
ST - 206717 Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 - 75% fast gulv	400	30-110 kg	11,87	100
ST - 206717 Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 - 49% fast gulv	1000	30-110 kg	29,68	250
ST - 206717 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	3032	30-110 kg	90,00	758
ST - 206748 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter + 28 % gyllekøling	4160	30-110 kg	123,48	1040

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁶.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

5. Gyllekøling
 - a. Gyllekanalerne i staldafsnit ST-206748 - i alt 1000 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
 - b. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 30 KWh køleydelse, svarende til en ammoniakreduktion på 28

⁶ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 915 af 27. juni 2013 med efterfølgende ændringer

%.

- c. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- d. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- e. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.

Foder

Slagtesvin

6. Den totale mængde N ab dyr pr. år må maksimum være 2,99 kg N ab slagtesvin pr. år.
7. Den totale mængde P ab dyr pr. år må maksimum være 0.6 kg P ab slagtesvin pr. år.

Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr. Vilkåret gælder for samtlige dyr af den pågældende dyretype på husdyrbruget. Se beregningerne og formlerne i afsnittet omkring BAT-foder.

I forbindelse med tilsyn vil det maksimale indhold af N og P ab dyr blive kontrolleret på baggrund af følgende:

Smågrise og slagtesvin: Antal producerede dyr i perioden x N eller P ab dyr pr svin x 365 dage / antal dage i opgørelsesperioden.

Dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2012) til 15. februar år 3 (fx 2014)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres. I sådanne tilfælde skal N (eller P) ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og/eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagterifregninger.

Fremgår foderets indhold af råprotein ikke, men er indholdet af kvælstof (N) angivet, så kan foderets indhold af råprotein udregnes ved at gange indholdet af N med 6,25. Ved blanding og udfodring af foder på basis af egen avl eller indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af råprotein ikke fremgår af medfølgende deklaration, skal standardværdier for gram råprotein pr. foderenhed anvendes, jævnfør standardværdier for svin ifølge Vejledning til gødningsregnskab. Standardværdier findes også på Videncenter for Svineproduktions hjemmeside. For byg og hvede anvendes analyser fra årets høst i det relevante år, som angivet i vejledningen til gødningsregnskabet.

Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af svin.

Vaskeplads og afledning af vaskevand

8. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder eller på godkendt udbringningsareal. Brug af vaskeplads skal ske som beskrevet i Herning Kommunes samlede vurdering. Udbringning skal ske jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Gyllehåndtering

9. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
10. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

11. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Tankning af diesel- og fyringsolie

12. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Skadedyr

13. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Lugt

14. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

15. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden⁷ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

16. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.
17. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Udbringningsarealer

18. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha, svarende til 19.632,79 kg N og 4696,37 kg P.
19. Hvis der ønskes modtaget anden organisk gødning, skal uændret udvaskning kunne dokumenteres.
20. **Fraført husdyrgødning – Aftalearealer**
- a. Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til udbringning på de i ansøgningen angivne aftalearealer.

Bedrift	Antal ha	DE
Ørneborgvej Studsgård Biogasanlæg		57,58 DE
Kragssnapvej 4	20,73 ha	28 DE
Sikjærvej 11	11,76 ha	16 DE
Trehøjevej 25	8,76 ha	12 DE

Ændring af udbringningsarealer: Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal og ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning (aftalearealer), idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

⁷ Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående godkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Egenkontrolvilkår

21. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:

- Ejerskifte af virksomhed
- Indstilling af driften for en længere periode

Ammoniakreducerende teknologi

Egenkontrol til gyllekøling

- a. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- b. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse.
- c. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Herning Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
- d. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service

Råprotein og fosfor i slagtesvinefoder

- a. Foderforbruget skal fremgå af e-kontrol
- b. Det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein pr. FEsv skal fremgå i de enkelte foderblandinger.
- c. Der skal udarbejdes en blandeforskrift ved ændrede foderblandinger.
- d. I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein skal ske på grundlag af det faktiske, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- e. Indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget til næste samlede tilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.

Affald

Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen⁸.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes erhvervsregulativ⁹ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på www.herning.dk under erhverv/ erhvervsaffald.

⁸ Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012

I henhold til Affaldsbekendtgørelsen¹⁰, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Dog må der ikke bortskaffes mere en 25 kg eller 25 l farligt affald af gangen.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltere, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Der kan findes link til Miljøstyrelsens liste på www.herning.dk/virksomheder

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, opstartsmøde og afslutningsmøde med ansøger, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes Naturteam samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

¹⁰ Bilag 1-1 i Regulativ for erhvervsaffald udstedt 1. juli 2010
10 § 40 stk. 5 i Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012

Undersøgte alternativer

Det påregnes ikke at produktionen ophører. Hvis det alligevel blev tilfældet fjernes kilder til mulig forurening af omgivelserne.

Hvis denne udvidelse ikke bliver til noget fortsættes driften med den nuværende produktion. Der er udelukkende tale om fuld udnyttelse af det eksisterende produktionsanlæg og dermed sikring af arbejdspladser i Danmark, som følge af større slagtesvineproduktion.

Herning Kommune vurderer, at de nødvendige alternativer er taget i betragtning og vurderer ikke det beskrevne alternativ som værende bedre end det ansøgte projekt.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring 6 uger fra den XX.XX 20XX. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringingsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Aftalearealerne er ikke beliggende indenfor nitratfølsomme områder og ligger udenfor N- eller P- klasse 1-3. Der er ikke § 3 indenfor arealet og det er ikke beliggende i habitatområde. Herning Kommune vurderer, at der ikke er forhold der medfører, at aftalearealet kan betegnes som værende sårbar, og det er derfor ikke fundet nødvendigt at udarbejde en godkendelse efter § 16 for dette areal. Der kan ikke stilles vilkår til robuste aftalearealer, og aftalearealet vil dermed ikke indgå i vurderingen i denne §12 godkendelse. Aftalearealerne vil blive vurderet i forhold til oplandet senere i miljøgodkendelsen.

I miljøgodkendelse er der desuden foretaget en samlet oplandsvurdering af både nitrat og fosfor for hele det ansøgte udbringningsareal, hvormed der også er vurderet på aftalearealernes påvirkning af det fosforfølsomme Natura 2000-område Nissum Fjord.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Besigtigelse af husdyrbruget, opstartsmøde og afslutningsmøde med ansøger og dennes miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Regionsplan 2005 Ringkøbing Amt

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Produktionsanlægget ligger cirka 1 km NV for Tjørring, der er nærmeste byzone. Omkring ejendommen ligger spredt landbrugsbebyggelse og mange af markarealet er adskilt af læhegn. Selve ejendommen er omgivet af læhegn i både vest-, nord- og østlig retning.

Der skal ikke opføres nye stalde i forbindelse med udvidelsen. Der skal bygges en ny korngrav og nogle gamle staldbygninger rives ned (farestalde).

Figur 1: placering af Bjalderbækvej 7 i landskabet i forhold til nærmeste byzone.

Tabel 1, Afstandskrav jf § 8 i husdyrloven

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra bygninger
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25meter	>25 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	>50m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	> 15m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	>15m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	>25m
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	>15m
7) Naboskel	30 meter	>30m
8) Nærmeste nabo uden landbrugspligt	50 meter	590 m
9) Nærmeste nabo	50 meter	278 m

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk.

Ejendommen er placeret ved Tjørring nord for Herning.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet i eksisterende bygninger samt etablering af kornsilo ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: **byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig** på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Genekriterie overholdt	Faktisk afstand (m)
Byzone	Ja	940
Samlet bebyggelse	Ja	940
Enkelt bolig	ja	278

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 711 meter. (Konsekvensområde = $1,6 * (Q)(0,6)$, hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 35442 LE/s). Konsekvensområdet

vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning. Da gyllebeholderne ligger nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo og ikke er overdækket, stilles der vilkår om at fyldning af gyllebeholderne skal ske indenfor almindelig arbejdstid. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle tyder beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter.

De væsentligste støjkloder vil være:

Støj fra ventilationsanlæg

Støj fra blandedanlæg

Følgende tiltag mod støjkloder er vurderet til at have en positiv effekt:

- at der er fokus på at investere i nyere støjsvage ventilationer efterhånden som de udskiftes.

Når udvidelsen er foretaget, kan der forekomme mere kørsel med grise. Det vurderes endvidere at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til en ekstra støjpåvirkning af omgivelserne.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Sønder Feldborg plantage, der ligger cirka 15 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord der ligger endnu længere væk.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Sønder Feldborg plantage og nærmeste Ramsarområde Ringkøbing Fjord på grund af afstanden.

Støv

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder, men det vurderes ikke at have en indvirkning på naboer pga. afstanden og at al fodring foregår indendørs i et lukket system. Der er støvposer på blandedanlægget.

Herudover vil der være støv ved høst og ved færdsel med lastbiler og maskiner. Det vurderes heller ikke at udgøre noget problem.

En udvidelse af dyreholdet vil oftest medføre flere transporter til og fra bedriften og dermed mere støv på grusveje. Der er en kortere grusvej fra den offentlige vej ind til ejendommen, så ved tørt vejr kan transporter til ejendommen medføre støv på grusvejen. Endvidere vil der være støv fra ejendommen i forbindelse med indblæsning af foder og håndtering af halm. I høstsæsonen vil der periodevis være mere støv. Nærmeste nabo ligger cirka 240 meter nordvest for ejendommen. Endvidere er der læhegn mellem Bjalderbækvej 7 og nærmeste nabo.

Herning Kommune forventer ikke at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer, på grund af udkørselsforhold fra ejendommen og placeringen af læhegn. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluer

Fluebekæmpelse er omfattet af BATkrav.

Dette imødekommes ved anvendelse af rovfluer i stalde til bekæmpelse af fluer. Flueplage forebygges desuden ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring og ved jævnlig udslusning af gyllen.

Rotter

Forekomster af rotter anmeldes til bekæmpelse efter gældende regler.

Der er tegnet kontrakt med et anerkendt rottebekæmpelsesfirma (Kiltin) om udlægning og udskiftning af gift i dertil indrettede kasser.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog krav om, at ansøger som minimum skal følge Statens Skadedyrlaboratoriums vejledning om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af ure. Der er lys i staldene i ca. 1011 timer i døgnet i vinterhalvåret og mindre i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere. Der er ikke udendørsbelysning der kan genere naboer.

Herning Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr foregår på spalter under Kadaverkappe bag læhegn ud til Bjalderbækvej.

Herning Kommune vurderer, at idet selvdøde og aflivede dyr overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, opbevares på en skyggefuld afhentningsplads hævet over jorden og afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej, bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Olie og kemikalier

På ejendommen er der tre dieselolietanke på henholdsvis 1800 og 2500 L. Den er placeret i maskinhuset på fast gulv uden afløb. Der opbevares kemiske bekæmpelsesmidler i aflåst skur med afløb til ajlekule.

Herning Kommune har udarbejdet en forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.

Herning Kommune vurderer, at med ansøgers beskrivelser af opbevaring af olie og kemikalier og den eksisterende forskrift, er der taget de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening.

Transport

Transport			
Transport	Type	Nudrift	Ansøgt
	Husdyrgødning - Hjemme, egne mm. (ikke offentlig vej) - Hjemme, egne mm. (offentlig vej) - Gylleaftale	Gyllen afhentes i tankene på Bjalderbækvej 7 af Sinding Biogas. Gyllen fragtes med lastbil, som kører med 33 tons ad gangen. Det er ca. 1900 tons årligt, der leveres til biogas og ca. 1700 tons, der tages retur. Gyllen leveres fra Biogas til tanken i marken. Derved spares kørsel. Der køres med 25 tons gyllevogne, når gyllen udbringes på arealerne.	
	Lastbiltransport (gylle til og fra biogas)	58 x afhentet/år 52 x leveret/år	58 x afhentet/år 52 x leveret/år
	Handelsgødning	2	2
	Foder fra foderstof	1 x ugentligt	1 x ugentligt
	Diesel	3 x årligt	3 x årligt
	Husdyr til og fra ejendommen	7 lastbiler indenfor 3 uger. Gentages 4 gange årligt. 4 x årligt (leveres i 5 lastbiler)	10 lastbiler indenfor 3 uger. Gentages 4 gange årligt. 4 x årligt (leveres i 6 lastbiler)
	Dyrlæge	Hver 9. uge	Hver 9. uge
	DAKA	1 x ugentligt	1-2 x ugentligt

Ejendommen har tilkørselsforhold direkte til Bjalderbækvej.

I den fremtidige produktion øges antallet af transporter fra cirka 150 til 163 transporter årligt. Det er primært antallet af transporter til afhentning af smågrise/slagtesvin som øges.

Der henstilles til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at på trods af stigningen i antallet af gylletransporter, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Overflytning af gylle fra stald til gyllebeholder

Propperne trækkes inde i staldene og 2 pumper startes. Det foregår under overvågning, da man trækker propperne manuelt.

Gyllen udsluses derved fra staldene til fortank og via lukkede rør til gylletank.

Dette foretages ca. hver 4. uge.

Påfyldning af gyllevogne sker med egen sugepumpe og tilbageløb, der derved sikrer mod spild på fyldepladsen. Ved fyldning af gyllevogn løber skum og overløb retur til gylletanken via overløbsslangen i sugekranen. Risikoen for spild på jorden er derfor minimeret. Gyllevogne med egen sugepumpe benyttes ved begge gylletanke og kun under overvågning.

Flytning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn

På svinebruget pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb. Overpumpning foregår kun under overvågning

Udbringning af gylle

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for alle gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 4374 m³. jfv. Konsulenterklæring. Denne beregning er eksklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 14,7 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank 1	1983	2009	490	9
Gylletank 2	1987	2009	570	9
Gylletank 3	1993	2012	1500	28
Gylletank 4	2007	-	3000	55
I alt			5560	100

Der er derudover opbevaringskapacitet til rådighed på 1900 m³ på Studsgård biogasanlæg.

Tabel 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Svinegylle	22.134,71	5.222,00	255,03
Tilført fra Ørneborgvej, afgasset biomasse	7.356	1.800	73,56
Fraført til Ørneborgvej	4.997,52	1.179,01	57,58
Fraført til Kragssnapvej 4	2.430,20	573,3	28,00
Fraført til Sikjærvej 11	1.388,7	327,62	16,00
Fraført til Trehøjevej 25	1.041,5	245,7	12
I alt	19.632,79	4.696,37	215,01

Herning Kommune har stillet vilkår til udbringning af kg N/ha/år og kg P/ha/år, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgødning/afgasset biomasse/andet organisk gødning/afsat ved afgræsning.

Brændstof

På ejendommen er der 3 en dieselolietank på henholdsvis 1800 og 2500 l. Den er placeret i maskinhuset på fast gulv uden afløb. Fyringsolie benyttes ikke på ejendommen.

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Ifølge ansøger foregår tankning af brændstof på befæstet areal uden afløb.

Herning Kommune vurderer, at svinebrugets praktisk og de stillede vilkår, vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For udbringningsarealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugs-regler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Da der for udvidelsen på ejendommen er valgt samme sædskifte, et S4-sædskifte, som referencesædskiftet på alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholder.

Ved staldanlægget er en vaskeplads. Vaskepladsen er lavet som et befæstet areal med afløb til gyllebeholderen. Ved vask af maskiner kan der være olie og andre forurenende stoffer, som vaskes af maskinen.

Da der på bedriften vaskes der mindre end 5 landbrugsmaskiner (fuldfodervogne, sprøjteudstyr/maskiner, traktorer mm.) om måneden, har Herning Kommune ikke stillet vilkår om olieudskiller efter gældende spildevandsnormer.

I ansøgt drift ledes alt tagvand fra de eksisterende staldafsnit direkte til dræn/vandløb. Overfladevand fra de befæstede arealer løber i kloak, der fører til gyllebeholder.

Fra staldanlægget er der ikke afledning af sanitært spildevand.

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende regler.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2013-2024 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Mark 17,2 ligger ved en sø på over 100 m². Der er 10 meter bræmme og marken er ikke skrånende end 6 ° ned mod søen.

Ansøger oplyser, at der ikke at udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer eller lignende.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søen/søerne og idet de er beskyttet af de 10 meters sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt.

Nogle af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb og der er lavet 10 meters randzoner til vandløbene. Udbringningsarealerne skræner på intet sted ned mod vandløbene.

Ansøger oplyser, at der ikke at udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende. Ansøger oplyser ligeledes, at der som minimum holdes 10 meter sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer til vandløbene (omfattet af Lov om Randzoner) langs udbringningsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbene.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Beregning af nitratudvaskning

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-område, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Beregning af det maksimale dyretryk DEmax og det reelle dyretryk DEreel for ansøgt drift:

DEmax: 1,4 DE/ha.

DEreel: 1,4 DE/ha.

Da DEreel er lig med DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DEmax uden virkemidler og kg N/ha DEreel med virkemidler):

KgN/ha DEmax: 87,8 kg N/ha.

KgN/ha DEreel: 87,8 kg N/ha.

Da kg N/ha DEreel er lig med kg N/ha DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplade til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystlandet

Stigende dyretryk i kystlandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlslug. Et planteavlslug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning.

Vurdering af potentiel nitratudvaskning til Natura 2000-vandområder

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder som betegnes Natura 2000-områder. De består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder samt Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og mere end halvdelen af det danske landareal afvander til Natura 2000. Landarealet i Herning Kommune afvander til henholdsvis Nissum Fjord, Ringkøbing Fjord og Limfjorden.

Før Herning Kommune træffer afgørelse omkring etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug jævnfør husdyrloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af nærmeste Natura 2000-område eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for. Endvidere vurderes, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000-områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen¹¹. Hvis denne vurdering viser, at det ikke kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker Natura 2000-området væsentligt, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter Herning Kommunes vurdering, ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder det, at der skal udarbejdes en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens¹² bilag 3.

¹¹ Hjertemuslingedømmen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

¹² Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med efterfølgende ændringer

Herning Kommune er forpligtet til at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område. Hvis Herning Kommune vurderer, at de skærpede vilkår ikke er tilstrækkelige til at imødegå en skade på et Natura 2000-område, skal kommunen afslå at godkende ansøgningen.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

I forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug skal kommunen vurdere, om forudsætningerne for de givne vandoplade, hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret, er opfyldt.

På baggrund af analyser, som DMU har foretaget i forbindelse med vandplanerne, har Miljøstyrelsen¹³ opstillet følgende afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke medfører en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

- Pkt. 1A:** Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,
- Pkt. 1B:** Eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,
- Pkt. 1C:** Gennemførte initiativer¹⁴, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Hvis pkt. 1A - 1C er opfyldt, skal der efterfølgende vurderes om det enkelte brug kan overholde pkt. 2A / 2B

- Pkt. 2A:** Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B:** Må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Ad pkt. 1A, vurdering af udviklingen i kystlandet til Nissum Fjord

Miljøstyrelsen har udgivet en samlet opgørelse over dyretrykket¹⁵. Antallet af dyr er trukket fra CHR-registret for 2007 og frem. Der er foretaget en omregning fra antal dyr på stald til antal dyreenheder for hver af de relevante dyregrupper. I oversigten er der taget højde for, at normtallene for beregning af dyreenheder er ændret.

Nissum Fjord

Alle ansøgers ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende i kystland til Nissum Fjord. Alle udbringningsarealer i Herning Kommune, afvander til Felsted Kog. Felsted Kog er den inderste del af Nissum Fjord og afsnøret fra resten af Nissum Fjord. Felsted Kog er stærkt belastet med næringsstoffer, hvilket betyder at målsætningen for området ikke er opfyldt.

Det nærmeste Natura 2000 område er Nissum Fjord N65, som omfatter Habitatområde H58, Fuglebeskyttelsesområder F38 og Ramsarområder R4. Nissum Fjord er Felsted Kog er blandt andet udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet.

Det er vurderet, at udviklingen i dyretrykket for Felsted ikke kan beregnes vha. lineær regression, da korrelationskoefficient¹⁶ $R^2 = 0,16$ og dermed ikke opfylder betingelserne. I stedet benyttes en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste op-

¹³ [Wiki, digital vejledning, nitrat overfladevand](#)

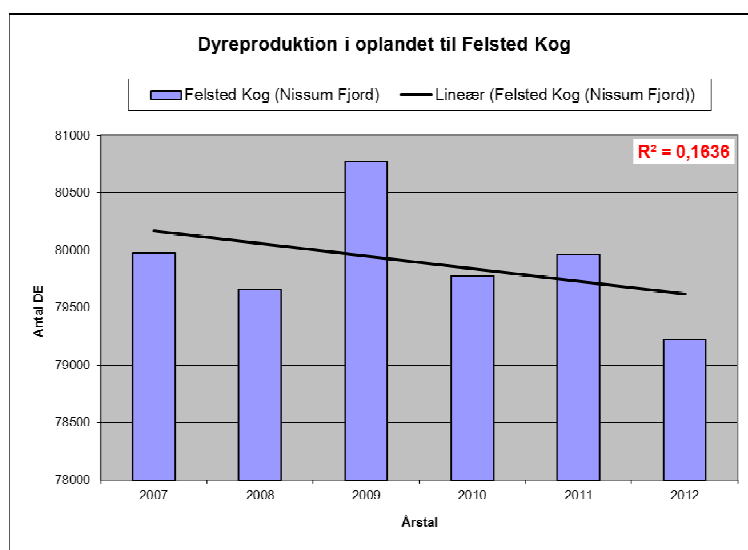
¹⁴ Fx etablering af vådområder med henblik på at gennemføre vandplanlægningen efter miljømålsloven

¹⁵ Data kan ses på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

¹⁶ Værdien R er den såkaldte korrelationskoefficient. R^2 angiver graden af sammenhæng mellem de to parametre. Den resterende del af variationen i den afhængige parameter skyldes tilfældig variation. Hvis $R^2 = 1$ er der en perfekt lineær sammenhæng, og hvis $R^2 = 0$ er der overhovedet ingen sammenhæng.

gørelsesår og niveauet pr. 1. januar 2007, hvilket viser at dyretrykket er faldet med 0,9 %. Herning Kommune vurderer, at antallet af DE i oplandet til Feldsted Kog i perioden fra 2007 til 2012 har været faldende, hvorved forudsætning 1A er opfyldt.

Årstal	Udvikling i dyretrykket i oplandet til Felsted Kog (DE)
2007	79.977
2008	79.657
2009	80.771
2010	79.775
2011	79.961
2012	79.221

Ad pkt. 1B

I perioden 1989-2005 er kvælstofafstrømningen reduceret med omkring 31 %, hvilket skyldes en forbedret spildevandsrensning, reduceret udledning fra dambrug samt et fald i udledningen fra landbrugsarealer som følge af vandmiljøindsatsen.

I perioden 2005-2009 udgjorde landbrugets bidrag af den samlede landbaserede tilførsel af kvælstof til Nissum Fjord 63 %, baggrundsbidraget var på 26 %. Det resterende bidrag kommer fra punktkilder, hvor hovedparten er renseanlæg og dambrug. Se tabel.

Kvælstoftilførsel til Nissum Fjord ¹⁷	2005-2009 (Tons N)	%	2015 (Tons N)	%
Åbent land				
– Naturlig baggrundsbelastning	593	26	593	27
– Landbrug	1.444	63	1.400	63
Punktkilder				
– Renseanlæg	96	4	96	4
– Regnbetingede udledninger	29	1	29	1
– Dambrug	92	4	87	4
– Industri	0	0	0	0
– Spredt bebyggelse	24	1	22	1
Bruttotilførsel	2.276	100	2.227	100
Retention	191	8	187	8
Nettotilførsel, stofafstrømning til hav	2.086	92	2.040	92

Frem til 2015 forventes der at ske en yderligere reduktion i belastningen af vandområderne med næringsstoffer som resultat af allerede iværksatte eller planlagte tiltag inden for hovedvandopland til Nissum Fjord. Således forventes Vandmiljøplan III, ændring fra afgræsning til slæt, allerede vedtagne større naturgenopretningsprojekter samt kommunernes igangværende indsats på spildevandsområdet, at bidrage til yderligere reduktion i kvælstofafstrømningen på cirka 3 %.

¹⁷ Vandplan 2010-2015. Nissum Fjord. Miljøstyrelsen 2011

Punktkilder og spredt bebyggelse

I henhold til vandplanen for Nissum Fjord er den samlede udledning af kvælstof fra punktkilder for 2010 opgjort til 241 ton N / år.

Renseanlæg er den største punktkildeudleder af kvælstof til Nissum Fjord. På de eksisterende rensningsanlæg anvendes der allerede i dag den bedst tilgængelige rensning i relation til fjernelse af kvælstof og fosfor, hvorfor der kun kan forventes en marginal base-lineeffekt fra disse kilder.

Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret. Fra 2005 og frem til 2015 nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges.

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. rensesanlæg.

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring fra direkte udledninger af spildvand til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Samlet vurdering pkt. 1B

Samlet vurderer Herning Kommune, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2014, hvorved forudsætningen for pkt. 1B er opfyldt.

Ad. pkt. 1C

Herning Kommune har ikke inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, hvorved forudsætningen for pkt. 1C er opfyldt.

Samlet vurdering pkt. 1A – 1C

Der er Herning Kommunes vurdering, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. pkt. 1A-C. Herning Kommune vurderer derfor, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Nissum Fjords Natura 2000 område N65, Habitatområde H58, Fuglebeskyttelsesområde F38 og Ramsarområde R4.

Pkt. 2A – 2B

Ifølge Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning er det beskrevet, hvordan kommunen kan foretage vurderingen af nitratudvaskningen til overfladevande¹⁸. Formålet med vurderingen er at undersøge, om nitratudvaskningen kan have en skadevirkning på vandbase-rede naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder (akvatiske naturtyper inkl. fjorde, bugter og vige).

Den digitale husdyrvejledning lægger et objektivi kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, kan have en skadevirkning på et Natura 2000-vandområde. Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasser) er således uændret, og ligger således fortsat til grund og er indarbejdet i de foreliggende vandplaner.

AD pkt. 2

¹⁸ Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11 stk. 2 – 6 og habitatbekendtgørelsen

Nissum Fjord er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det, jf. DMU's rapport nr. 787, have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstoffilførslerne flyttes 'indad' i fjorden. Vandområderne Felsted Kog er en del af den indre del af Nissum Fjord, og Herning Kommune vurderer, bl.a. på baggrund af ovenstående, at de skal betragtes som et forholdsvist lukket bassin.

Herning Kommune vurderer, at Felsted Kog, skal betragtes som et særligt følsomt område / lukket bassin, hvorfor dette skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område vil påvirke området væsentligt negativt. Nitratudvaskningen fra det ansøgte husdyrbrug, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B.

Natura 2000-område	N65 - Nissum Fjord	
	Hele fjorden	Felsted Kog
Delområde – kystopland		
Opland til Natura 2000-området	167.200 ha	120.243 ha
Opland til Nissum Fjord /Felsted Kog	100.249 ha	68.678 ha
Nuværende kvælstofbelastning ¹⁹	2.130 ton N /år	1.704 ²⁰ ton N /år
Ejede og forpagtede arealer		
Nitratklasse 0	153,51 ha	153,51 ha
Nitratklasse I	0 ha	0 ha
Nitratklasse II	0 ha	0 ha
Nitratklasse III	0 ha	0 ha
Areal til udbringning i alt	153,51 ha	153,51 ha
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	76-100 (middel 88 %)	76-100 (middel 88 %)
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha planteavlsniveau	79,5 Kg N/ha/år	79,5 Kg N/ha/år
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha (ANSØGT DRIFT, <i>DEreel</i>)	87,8 kgN/ha/år	87,8 kg N/ha/år
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen (kg N/ha/år) (<i>ansøgt drift – planteavlsniveau = 87,8 kg N/ha/år – 79,5 kg N/ha/år</i>)	8,4 Kg N/ha/år	8,4 Kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000-område (ton N / år) (<i>0,125 x antal ha x udvaskning fra rodzonen = 0,125 x 153,51 ha x 8,4 kg N/ha/år</i>)	161,2 kg N/år	161,2 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000-område (pct./promille) (159,3 kg N/år / 2.130.000 kg N/år (eller 1.704.000 kg N/år) x 1.000)	0,08 ‰	0,09 ‰

Aftalearealer		
Areal til udbringning i alt	44,17, ha	44,17 ha
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen (kg N/ha/år)* (<i>20 kg N/ha/år</i>) ²¹	20 Kg N/ha/år	20 Kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000-område (ton N / år) (<i>0,125 x antal ha x udvaskning fra rodzonen = 0,125 x 44,17 ha x 20 kg N/ha/år</i>)	110,4 kg N/år	110,4 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000-område (pct./promille) (110,4 kg N/år / 2.130.000 kg N/år (eller 1.704.000 kg N/år) x 1.000)	0,05‰	0,06 ‰

¹⁹ Fra tabel 2.4.8, nuværende og fremskrevet kvælstofbelastning, Kilde: Vandplan, 1.4 Nissum Fjord, Miljøstyrelsen, dec. 2011

²⁰ Omkring 80 % af den samlede næringsstoffilførsel til Nissum Fjord løber ind i Felsted Kog. Kilde: forslag til Vandplan, 1.4 Nissum Fjord

²¹ Det er ikke muligt at foretage beregninger for aftalearealer i ansøgningssystemet (herunder værdierne for den husdyrgødningsbetinget udvaskning). Herning Kommune har derfor valgt at foretage en beregning, der er baseret på worst-case scenarie, hvor udvaskning fra rodzonen sættes til 20 kg N/ha/år.

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,15 ‰ af den samlede udvaskning til Felsted Kog. Samlet set udleder det ansøgte 0,13 ‰ til hele Nissum Fjord. I henhold til afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på Natura 2000-områder, der ligger i Nissum Fjord.

Da den samlede kvælstofudledning fra husdyrbruget til Felsted Kog og Nissum Fjord således udgør mindre end 1 %, finder Herning Kommune, at der, i den konkrete sag, ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til Nissum Fjord. Derfor forventes næringsstofudvaskningen fra udbringningsarealerne ikke at resultere i målbare ændringer af næringsstofkoncentrationen i Nissum Fjord.

Herning Kommune vurderer på den baggrund, at den maksimale merbelastning pr. år ikke har væsentlig betydning for fjordens målsætning og integritet, da stigningen i udvaskningen udgør en lille del af den samlede udledning til Nissum Fjord og næppe målbar. Dermed vurderer Herning Kommune, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Samlet vurderer af kvælstofudvaskningen

Herning Kommune vurderer ud fra det ovenstående, at det ansøgte projekt, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Nissum Fjord.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug²², har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

– For arealer på drænedede lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).

– For arealer på drænedede lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).

– På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).

– For arealer på drænedede lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Udbringningsarealer i opland til Nissum Fjord/Ringkøbing Fjord

Alle udbringningsarealerne ligger i opland til Nissum Fjord, der er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor²³.

En del af udbringningsarealerne svarende til 8,33 ha ligger i fosforklasse II. Fosforklasse II er lavbundsarealer. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning²⁴. For disse udbringningsarealer er der krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

²² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013 med efterfølgende ændringer

²³ For udpegning se <http://kort.arealinfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

²⁴ Bekendtgørelse 2011-04-06 nr. 291 om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau. Der udbringes i ansøgt drift 30,5 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 14,9 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringningsarealer på 15,6 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 15,6 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor²⁵. Ifølge Miljøstyrelsens WIKI vejledning²⁶ findes der p. t. ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til udbringningsarealerne og tab af fosfor til vandmiljøet.

Tilføres der mere fosfor til udbringningsarealerne, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen²⁷. Derfor er beskyttelsesniveauet²⁸ for fosforoverskud i oplande, der afvander til Natura 2000-vandområder, som er overbelastet med fosfor, fastsat ud fra faktorer, som giver risiko for tab af fosfor på længere sigt.

Beskyttelsesniveau

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er på den baggrund fastlagt ud fra udbringningsarealernes fosfortal²⁹, jordtype og dræningsforhold samt på grundlag af fremskrivninger af strukturudviklingen i husdyrbrugene. Heri er det forudsat, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende. Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord er faldende.

Herning Kommune vurderer derfor, at fosforoverskuddet kan beregnes som foreskrives i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning.

Beregning af fosforoverskud

Det kan ikke kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten. Derfor skal fosforoverskuddet vurderes ud fra en "worst case" situation, jævnfør WIKI-vejledningen. Miljøstyrelsen foreslår at kommunerne bruger følgende grundlag og parametre ved den endelige vurdering:

I landbrugsjord ophobes der i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm jordlag. Der tabes i gennemsnitligt 0,2 kg P/ha. Fra landbrugsarealer tabes der maksimalt 1 kg P/ha, mens der på udyrkede arealer tabes ca. 0,08 kg P/ha.

Vurdering af fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

Nedenstående beregninger af fosforbelastningen til Nissum Fjord er baseret på et eksempel fra Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkning af fosfor under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne måles.

Belastning af vandplansområde	Oplandsberegning	
	Hele Nissum Fjord	Felsted Kog
Samlet areal i oplandet	167.876 ha	120.251 ha

²⁵ For udpegning se <http://kort.arealinfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

²⁶ Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, løbende opdatering.

²⁷ Herunder transportveje for fosfor i form af dræn og lign.

²⁸ jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

²⁹ Jordens fosfortal er en indikator for fosforpuljens størrelse.

Opdyrket areal i oplandet (68 % af samlet areal)	167.876 ha x 0,68 = 114.156 ha	120.251 ha x 0,68 = 81.771 ha
Fosforbelastning fra dyrket areal i oplandet (0,2 kg P/ha)	114.156 ha x 0,2 kg P/ha = 22.831 kg P	73.353 ha x 0,2 kg P/ha = 16.354 kg P
Fosforbelastning fra udyrket areal i oplandet (0,08 kg P/ha)	53.720 ha x 0,08 kg P/ha = 4.298 kg P	46.898 ha x 0,08 kg P/ha = 6.542 kg P
Fosforbelastning fra øvrige kilder (bebyggelse)	³⁰ 17.100 kg P	17.100 kg P x (120.251/167.876) = 12.255 kg P
Fosforbelastning i alt fra oplandet	44.229 kg P	35.151 kg P

Ejede og forpagtede arealer	Ansøgt drift
Ansøgt udbringningsareal	153,51 ha
Fosforoverskud pr. ha, jf. ansøgning	15,6 kg P/ha
Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden	15,6 kg P x 8 år = 124,8 kg P 124,8 kg P / (2.000 kg P / 100) = 6,2 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget	153,51 ha x 1 kg P/ha x 6,2% = 9,5 kg

Aftalearealer	Ansøgt drift
Ansøgt udbringningsareal	44,17 ha
Fosforoverskud pr. ha (værdien er baseret på beregning fra minkbrug, worst case)	30 kg P/ha
Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden	30 kg P x 8 år = 240 kg P 240 / (2.000 / 100) = 12 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget	44,17 ha x 1 kg P/ha x 12 % = 5,3 kg

Husdyrbrugets andel af fosforbelastningen	Samlet resultat (procent)
Samlet påvirkning fra udbringningsarealer	9,5 kg P + 5,3 kg P = 14,8 kg P
Husdyrbrugets andel i Felsted Kog	14,8 kg P x 100 / 35.151 kg P = 0,04 %
Husdyrbrugets andel i Hele Nissum Fjord	14,8 kg P x 100 / 44.229 kg P = 0,03 %

Det ansøgte har beregningsmæssigt en fosforudvaskning svarende til henholdsvis 0,04 % af den udvaskning til Felsted Kog og 0,03 % af den udvaskning til hele Nissum Fjord.

På baggrund af dette vurderer Herning Kommune, at udvidelsen ikke i sig selv, eller i sammenhæng med andre projekter, vil kunne medføre væsentlig fosforpåvirkning af Nissum Fjord / Felsted Kog.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Herning Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt, da husdyrbrugets påvirkning i godkendelsesperioden på 8 år er under 1 %.

³⁰ Tabel 2.2.2, Vandplan – Hovedvandopland Nissum Fjord (2010), Miljøministeriet

Påvirkning af natur

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencestaldsystem). Da udvidelsen er ansøgt efter 10. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 859,17 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 3603,32 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 19,39 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte gulvtype og det etablerede gyllekøleanlæg overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Arealstatus

Udbringningsarealerne er på i alt 153 ha. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 1,4 DE/ha. Der udbringes i alt 1,4 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,4 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Der modtages afgasset gylle men ikke slam eller andet affald til udbringning på udbringningsarealet. Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning. Dog har mark 17-2 indgået i brakordning (ophørte 2008-9), der er ikke søgt om GOR. I 2008 ses tegn på omlægning på dele af arealet. Dræn gennem arealet ser ud til at være sunket sammen fra 2007 og frem. Det er tvivlsomt om marken har opnået § 3 status (vurdering foretaget på baggrund af luftfotos) – marken virker meget påvirket af landbrugsdrift (grøn, jævn).

Derfor vurderes arealet at kunne indgå i driften som harmoniareal.

Spredningskorridorer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i områder, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som spredningskorridor.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Ammoniakemission fra anlæg, påvirkning af naturområder

Hovedparten af ammoniakemissionen fra et husdyrbrug vil på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition (kvælstofnedfald), som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for cirka 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

Jævnfør husdyrloven må der ikke foretages ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, der ligger mindre end 10 meter fra de naturtyper, som er omfattet af § 7 hvis det pågældende projekt giver anledning til øget ammoniakfordampning fra produktionsanlægget. Derudover fremgår af bilag 3 i bekendtgørelsen om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013, hvor meget ammoniakdeposition fra et produktionsanlæg der må afsættes på nærmere definerede § 7 naturtyper.

Der skal således foretages en vurdering af:

1. **Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1 nr. 1** beliggende indenfor Natura 2000-områder – en række nærmere bestemte naturtyper

- samt heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. (**Kategori 1-natur**)
2. **Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1, nr. 2 beliggende udenfor Natura 2000-områder – Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. (**Kategori 2-natur**)**
- Merdepositionen af øvrige ammoniakfølsomme naturtyper efter konkret vurdering – øvrige heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (**Kategori 3-natur**)**

Beskrivelse af natur

Kategori 1 natur:

Natura 2000-landområder

EU har udpeget terrestriske naturområder, som set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Nærmeste Natura 2000 område N225 er Ovstrup Hede med Røjen Bæk, som også er udpeget til EF-habitatområde H249.

Ovstrup Hede ligger cirka 6 km nordøst for husdyrbruget. Ovstrup Hede ligger mellem Herning og Holstebro er et 490 hektar fredet område med inlandsheide, nåletræsplantage, enge, overdrev og vandløb. Inlandshedens flora og fauna er sårbar. Ovstrup Hede er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Ovstrup Hede er udpeget på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
3260	Vandløb med vandplanter	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyng	7140	Hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	7230	Rigkær
6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund		

Endvidere er nedenstående arter også en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1096	Bækklampret (<i>Lampetra planeri</i>)		

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV og er udpeget som en af de arter, som Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativ påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt. Baggrundsbelastningen for området ligger på 16,2 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne samt emission fra anlægget ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt på grund af den lange afstand.

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Der er ved beskyttelsen af kategori 1 natur indbygget en kumulationsmodel. Der tages derved højde for den akkumulerede effekt af produktionen i naturområdet. Niveaueet for maksimal totaldeposition af et kategori 1 naturområde afhænger således af antallet af husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +

- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1.000 meter.

Beskyttelsesniveauet fastsættes ud fra antal husdyrbrug i nærheden efter følgende model:

Antal øvrige brug	Maksimal totaldeposition
>1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,2 kg N/ha pr år
1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,4 kg N/ha pr år
0 husdyrbrug udover ansøger	0,7 kg N/ha pr år

Der ligger et husdyrbrug på mere end 75 DE cirka 230 meter fra Natura 2000 Området, således at anlægget på Bjalderbækvej 7 højst må have en totaldeposition i habitatområdet på 0,4 kg N/ha/år. På grund af afstanden på 6 km samt en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år i en afstand på 950 meter NV (Beskyttet mose) er det vurderet, at en eventuel N-deposition fra Bjalderbækvej 7 på Natura 2000 Området ikke vil overskride grænsen på 0,4 kg N/ha/år, hvorfor der ikke er lavet en naturberegning til Natura 2000 Området.

Herning Kommune vurderer, at grundet den lange afstand fra husdyrbruget til Ovtrup hede, vil udvidelsen af svineproduktionen ikke have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Kategori 2 og 3 natur:

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveau for kategori 3 natur er ligeledes max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år dog kan kommunen tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Udvidelse af svineproduktion fra 179,86 til 255,03 DE vil medføre en meremission på 862,57 kg N/år til en samlet emission fra anlægget på 3606,71 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 16,2 kg N/ha (2011-værdier).

Nærmeste Natura 2000 område er H249 "Ovstrup Hede med Røjen Bæk". Området ligger godt 6 km. NØ for anlægget.

Følgende naturområder ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

Område	Natur	Kategori
1	C-målsat eng cirka 800 meter V for anlægget	-
2	C-målsat mose cirka 950 meter NV for anlægget	3
3	C-målsat eng cirka 825 meter NV for anlægget	-
4	Potentiel ammoniakfølsom skov cirka 370 meter NØ for anlægget	

Der er foretaget depositionsregning på følgende naturområder beliggende i Herning Kommune via det elektroniske ansøgnings-system. Der er anvendt skema nr. 61048, version 4.

Område nr.	Naturtype	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra Bjalderbækvej 7
2	Mose	0,0	0,2
3	eng	0,0	0,2
4	skov	0,3	1,3

Vurdering

Anlæg

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Bjalderbækvej 7, 7400 Herning fra 179,86 til 255,03 DE ikke vil N-belaste den omkringliggende natur mere, end den kan tåle.

Kategori 3- natur

Nærmeste kategori-3 natur er et tilgroet moseområde langs vandløb, der fører til Bjalderbæk Bæk. En merdeposition på 0,3 kg N/ha/år ligger inden for det fastsatte beskyttelseskriterie på 1 kg N/ha/år, og vurderes ikke at medføre mere N-belastning, end mosen kan tåle.

Ammoniakfølsom skov

Cirka 370 meter nordøst for anlægget ligger en fredskov, der er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Der er tale om en tidligere plantage, der blev fældet omkring 1991. Siden har arealet ligget urørt frem til 2007, hvor store dele af arealet blev inddraget til dyrket jord, mens arealet med fredskov forblev urørt. Da en merdeposition på 0,3 kg N/ha/år ligger inden for det fastsatte beskyttelseskrav på 1 kg N/ha/år, er der ikke foretaget besigtigelse og vurdering for om skoven reelt er ammoniakfølsom skov.

Udbringningsarealer

Nogle af udbringningsarealerne ligger op til beskyttet natur. Det anbefales derfor, at udbringning af gylle ikke sker i vejr med risiko for afdrift. Der er ikke konstateret bilag 4 arter omkring udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes, at de lever i de omkringliggende naturområder. Hvis Herning Kommune konstaterer påvirkning af bilag 4 arter som følge af markdriften kan kommunen efterfølgende stille krav om bræmmer, hvis det vurderes nødvendigt for at beskytte dem.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets³¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Disse flagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb, samt åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinjer fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt.

Odderen forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med krebseklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylleholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Birkemus er registreret i Herning Kommune i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urvegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj, så pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde.

³¹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

Padder: Løgfrø, Strandtudsen, Stor vandsalamander og spidssnudet frø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arterne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Der er registeret et vandhul på et / flere af udbringningsareal, angiv mark nr. Da vandhullet ligger mere end 10 meter fra det dyrkede markareal, vurderes det, at dyrkningen af marken ikke har en negativ påvirkning på de nævnte arter.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er nogen aktuelle registreringer af habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Endvidere vurderer Herning Kommune, at da alle udbringningsarealerne tidligere har været anvendt til landbrugsdrift og dermed ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer, vil landbrugsdriften af disse arealer i ansøgt drift ikke have en væsentlig negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpeging fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Geologiske interesseområder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Fredede områder
- Fortidsminder

Mark 25-0 og 26-0 ligger indenfor skovbyggelinie. Formålet med skovbyggelinien er foreneligt med almindelig landbrugsdrift.

Gennemgang af BAT for Bjalderbækvej 7

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Bjalderbækvej 7, Herning blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning³² version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

³² <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

Ansøger holder sig fagligt ajour ved læsning af relevant faglitteratur og sparring med rådgivere og andre landmænd mm. Torkild Kvartborg forestår selv sprøjtning.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn)

Ansøger er tilsluttet vandværk, derfor registreres vandforbruget hver dag. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Medicinforbrug registreres efter gældende love og der udarbejdes ugerapporter med opgørelser over antal døde grise og foderforbrug.

Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Plantedirektoratet. Ventilationsanlæg i staldene rengøres og efterses i forbindelse med vask af staldene (BAT). Afskærmninger på ejendommens forskellige maskiner efterses med jævne mellemrum (BAT).

Der er udarbejdet APV for arbejdspladsen.

DCKoncept følges.

Der forefindes alarm på ventilation og foderanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.

Alarmanlæg logbog og kontrol.

Blandeanlæg logbog og kontrol.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Vaskeplads / Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Ved pumpning af gylle, sker det altid under konstant opsyn. Ved uheld, hvor der pumpes eller spildes gylle, skal ejeren kontaktes omgående på telefon 4018 7047. Ved større udslip kontaktes desuden Maskinstation, hvor nødvendigt materiel bestilles f.eks. slamsuger, rendegraver, lastbil eller gummiged. Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Ved udslip fra dieseltank, kontaktes ejer omgående på telefon 4018 7047. Ved større udslip ringes 112.

Der er brandslukningsudstyr jævnt fordelt i staldene. Der er en aftale med forsikringsselskabet om, at elektrikerer gennemgår det nødvendige slukningsudstyr med den frekvens der er krævet.

Ansøger gør som skrevet ovenfor og har udarbejdet en beredskabsplan. Endvidere henvises der til Beredskabsplanen.

Mark og gødningsplaner

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

Anvendelse og udarbejdelse af mark/ gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BATkravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejerer selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Det er fra ansøger oplyst, at alt affald på ejendommen afleveres til Marius Pedersen og således håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Pap, papir og plastaffald opbevares i separat container, der tømmes efter behov. Jern og skrot bliver opbevaret i container, der ligeledes tømmes efter behov.

Veterinært affald og kemifaffald afleveres til Marius Pedersen. Mængde som normal for denne ejendomsstørrelse i både nudrift og ansøgt.

Farligt affald

Alt affald fra olie og kemi afhentes af et miljøgodkendt firma.

Olieaffald opbevares i tromle, der er placeret i maskinhus, indtil dette afhentes af Marius Pedersen. Tromlen er placeret på støbt gulv med opkant uden afløb. Større mængder olie skiftes på værksted ved eftersyn af traktorer og læssemaskine.

Sprøjtemidler opbevares utilgængeligt for uvedkommende i et dertil indrettet rum i forrummet til den gamle drægtighedsstald (bygning 13). Påfyldning og rengøring foregår i marken.

Olie

Der er placeret to olietanke i maskinhuset. Dieselolie, smørelolie og kemikalier opbevares i maskinhus. Disse er placeres på befæstet areal uden afløb med opkant, således at udslip nemt kan ses og stoppes.

Døde dyr

Det forventes, at der dør ca. 2,5 % døde svin om året. Døde dyr afhentes hurtigst muligt, typisk først kommende hverdag, efter ansøger har tilmeldt dyret til afhentning.

Herring Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner. Herring Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

Herring Kommune vurderes tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herring Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

BAT – Foder

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Fasefodring**
 - At dyrene fodres med næringsstofftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
 - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**

Foder

Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Ydermere er fasefodring og tilsætning af fytase også bedste tilgængelige foderteknik.

Foderkorrektionsberegninger til slagtesvin:

Anvendte foderkorrektioner slagtesvin: FEsv pr. kg tilvækst: 2,82. Gram råprotein pr. FEsv: 148,5. Gram fosfor pr. FEsv: 4,62.

Den totale mængde N ab dyr pr. år = N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin.

"N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning, hvor afgangsvægt = slagtevægt x 1,31:

$$\frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})}{6250}$$

2,99 = N ab dyr pr. slagtesvin

"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})}{1000}$$

0,60 = P ab dyr pr slagtesviin

BAT på fosfor i forhold til de vejledende emissionsgrænseværdier

BAT på fosfor beregnes ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2010.

Ansøgers tiltag:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlægget justeres jævnlige, således at udfodret mængde, svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Ansøger har specifikt valgt at nedsætte mængden af råprotein pr. foderenhed ved fodring af slagtesvinene (148,5 g råprotein pr. FE og 2,82 FE pr. kg tilvækst) for at minimere udledning af kvælstof og ammoniak til omgivelserne. Fodring med den lavere mængde råprotein, uden det går ud over grisenes tilvækst, kan netop lade sig gøre grundet kombination af fasefodring, hjemmeblanding og management omkring fodringen. Fordelen er en lavere foderpris, mulighed for skåneblandinger til de mindste grise og reduceret udskillelse af fosfor og kvælstof. Ulemper er øgede omkostninger i form af foderan-

læg og større krav til driftslederen til udskiftning af foder på et bestemt tidspunkt. Der tilsættes fytase til foderet for at opnå en større udnyttelse af fosforet i foderet. Der anvendes fasefodring af søer, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige, foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikrer, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov.

- Der anvendes ikke benzoesyre
- Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase

Antal dyr/dyregruppe	Dyreenheder	Emissionsgrænseværdi Kg P/DE ab lager	Total Kg P for dyregruppen
8592 slagtesvin	255	20,5	5228
Total BAT emissionsniveau for projektet			5228
Projektets aktuelle fosforemission			5202
BAT-niveauet er overholdt med			26

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (Maj 2011) for konventionelle svinebrug skal det samlede P ab lager fra søer, smågrise og slagtesvin for det ansøgte projekt være på maksimum 5228 kg P. Af ansøgningen fremgår det at der er en samlet fosforemission på i alt 5202 kg P i ansøgt drift. BAT-niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Herring Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier

Dyrekategori	Vægt	Korrektion	Antal dyr	Emissions- grænse- værdi	kg N/år
04 Eksisterende Slagtesvin, drænet gulv + spalter	30-110	1,07	7192	0,4	3078,2
02 Eksisterende slagtesvin, delvis spaltegulv 25-49 %	30-110	1,07	1000	0,36	385,2
03 Ny slagtesvin, delvis spaltegulv 50-75 %	30-110	1,07	400	0,29	124,1
Sum					3587,5

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 3603 kg. N / år og overholder derved Herring Kommunes BAT niveau på 3587 kg. N / år. Forskellen må tilskrives usikkerhed i beregningen.

Herring kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Ansøger er tilsluttet vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Tabel 5, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
drikkevand	2875 m ³	4000 m ³
spild	469 m ³	643 m ³
vaskevand	188 m ³	257 m ³

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandbesparelse opnås ved brug af drikkekopper.
- Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.
- Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Det fremgår af tabel 7, at vandforbruget på ejendommen forventes at stige med ca. 40 % i ansøgt drift. Det forøgede vandforbrug i staldanlægget afspejler det forøgede behov for drikkevand hos de ekstra dyr samt forbrug af vand til rengøring af flere staldsektioner mm.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvinding mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyling på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Tabel 6, oversigt over energiforbrug på ejendommen

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	1800 liter	1800 liter
Elforbrug	114.000 Kwh	134.000 kwh

Belysning

Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af ure. Der er lys i staldene i ca. 10-11 timer i døgnet i vinterhalvåret og mindre i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

I forbindelse med vask af staldene vaskes ventilatorer i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er styret af et temperatur- og fugtighedsreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Der er multistep ventilation i de nyere stalde.

Varmegenanvendelse m.v.

Gyllekølingsanlæg der leverer al varme på ejendommen.

Energibesparende foranstaltninger

- Der skiftes til LED neonrør/belysning efterhånden som de skal udskiftes.
- Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Herring Kommune vurderer, at energiforbruget på ejendommen stiger primært på grund af typisk markvanding, gyllekølingsanlæg, ventilation, belysning mm. For at holde energiforbruget nede har ansøger blandt andet valgt styring af lys i stalden. brug af overskudsvarme fra gyllekøling til at levere al varme på ejendommen Det vurderes til at være BAT.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugeskran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugeskranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Der lægges ikke låg på gyllebeholderene. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholderens flydelag, de tjekkes jævnligt og begge gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 14 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

BAT – Udbringning af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor udbringning af husdyrgødning:

- Overholdelse af regler for udbringningstidspunktet (eks. forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at anvende bredspreader til gylle)
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- Krav om efterafgrøder
- Afgasning af gylle på biogasanlæg
- Gylleseparation
- At den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov
- At der ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold det vil sige kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning

Udbringningsteknologi

- Udbringning af gyllen skal fortrinsvis ske ved nedfældning eller slangeudlæggelse, alt efter afgrøde
- Ansøger sørger for ikke at køre på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket udbringningsareal, da der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende
- Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage
- Gylleforsuring kan benyttes som alternativ til nedfældning i afgrøder
- Forsuring kan ikke bruges som alternativ til nedfældning på ubevokset / sort jord

Harmonieregler

Landbrugsjord til rådighed

Tabel 7, Landbrugsjord til rådighed

Harmoniarealer	Navn og adresse på ejer af arealer	Ansøgt produktion
Ejede og forpagtede	Bjalderbækvej 7	153,5 ha
Aftale	Kragssnapvej 4	20,7 ha
Aftale	Sikjærvej 11	11,8 ha
Aftale	Trehøjevej 25	8,8 ha

Harmoniarealet

Harmonikravet på Bjalderbækvej 7 er opgivet til 1,4 DE pr. ha. Der udbringes i alt 215 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svare til en udbringning på 1,4 DE pr. ha.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på udbringningsarealet. Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen udbringes på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Herning Kommune vurderer, at ovenstående lever op til kravet om BAT indenfor udbringning af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Bjalderbækvej 7 er beregnet til 3587 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 3603,32 kg N/år i ansøgt drift. Dermed overholdes det beregnede BAT-niveau, idet Herning Kommune vurderer at forskellen på 16 kg skyldes beregningsusikkerheder.

Gylleseparation: Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen.

Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.

Gylleforsuring: Indenfor slagtesvinebrug har svovlsyrebehandling af gylle betegnelsen BAT jf. BAT-blad Sl.St.01:v1.05-09.

Et gylleforsuringsanlæg har en anlægsomkostning på ca. 1.000.000 kr, og en levetid på ca. 10 år. Der er ikke erfaringer eller data fra praksis, som understøtter dette, så vurderingen er foretaget ud fra et aggressivt miljø (syre).

Forsuringsanlægget kan medføre voldsomme lugtgener (svovlbrinter).

Der regnes med driftsomkostninger i størrelsesordenen 100.000 kr til svovlsyre/år og 15-20.000 i elomkostninger årligt. Tal fra praksis tyder dog på, at netop syreomkostningen nærmere er dobbelt så stor som antaget i teknologibeskrivelsen, og VSP har ydermere i forbindelse med høringen af samme påpeget, at anlægget ikke er driftssikkert.

Ålborg Portland har lavet forsøg med svovlsyre og betonkvalitet, og har man stalde fra omkring år 2000 og tidligere garanterer de ikke at betonen holder. Man kendte for lidt til betonkvaliteten på det tidspunkt og havde ikke i tankerne, at det skulle holde til svovlsyre.

Da de eksisterende stalde er fra 2001 (stald 3 er opført tidligere men sidst renoveret i 2001) skønnes det ikke at være en løsning at etablere gylleforsuring på denne ejendom.

Da udvidelsen derudover bygger på gylleaftalearealer kommer fortjenesten i form af mere kvælstof i gyllen ikke den pågældende landmand til gode, og prisen pr. kg reduceret N vil være betydelig højere.

En væsentlig del af gyllen afsættes til biogasanlæg, der ikke ønsker at modtage forsuret gylle pga det høje svovlindhold i gyllen, som ødelægger gasmotoren i biogasanlægget.

Disse ting tilsammen medfører at der ikke er tale om proportionalitet ved indførelse af denne teknologi på ejendommen, og teknologien kan derfor ikke betegnes som BAT på denne ejendom.

Benzoesyre: Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Med forventet prissætning af Benzoesyre i 2013 vil omkostningen udgøre ca. 20 kr./slagtesvin.

Med nutidens DB i slagtesvineproduktionen er tilsætning af Benzoesyre ikke økonomisk relevant.

Benzoesyretilsætningen vurderes til det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen!

Biologisk luftvasker: Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Kemisk luftvasker: Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. For at opnå den fulde udnyttelse af luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at man skulle samle afkast fra flere sektioner for at få den fulde udnyttelse af rensere. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt, når man arbejder med mange mindre sektioner, der hver for sig har et meget lavt luftskiftebehov. Luftvaskeren er valgt fra af tekniske årsager og derfor ikke vurderet rent økonomisk.

Overdækket gylletank: Da den ekstra gylle transporteres til biogasanlæg vil sparede omkostninger til udkørsel af vand og til indkøb af kunstgødning pga. mere N i gyllen, i dette tilfælde ikke tilfalde ansøger. Det vurderes derfor ikke som en realistisk mulighed.

Ændring af ventilationsafkast: Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtubredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning, foderkorrektion (type 2) og gyllekøling.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen.

Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

Bilag 3: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringningsarealer, byzone, naboer og samlede bebyggelse

Bilag 4: Udbringningsarealer i forhold til lavbundsarealer

Bilag 5: Udbringningsarealer i forhold til § 3 områder samt Kategori 1, 2 og 3 natur

Bilag 6: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

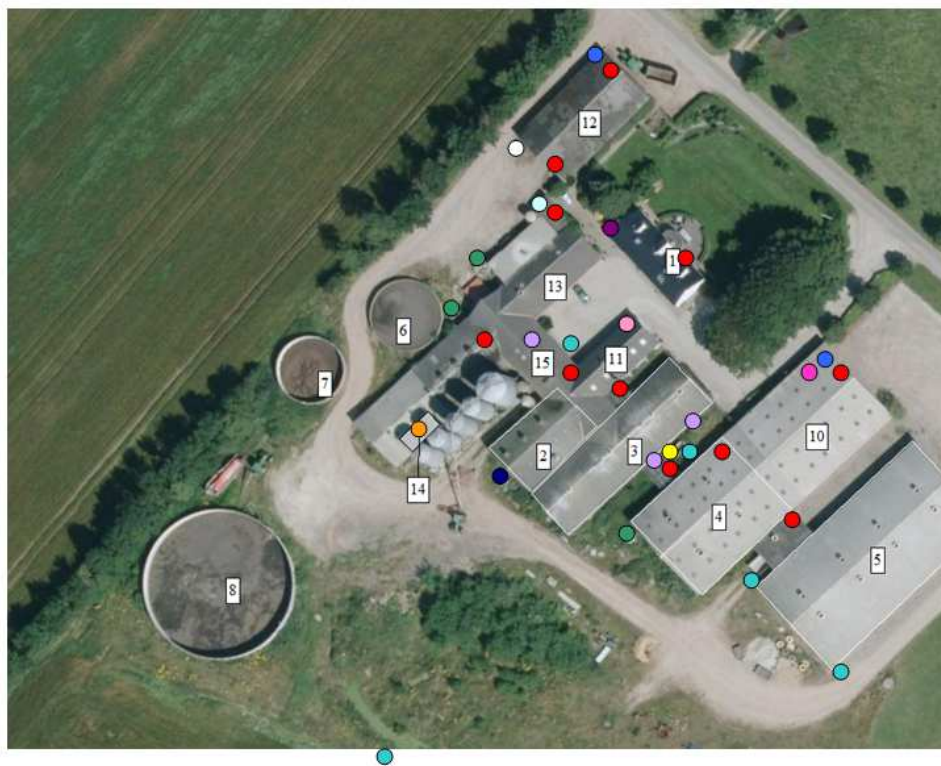
Bilag 7: Udtalelse fra naturteamet, Herning kommune

Bilag 1: Oversigt over ejendommen.

Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

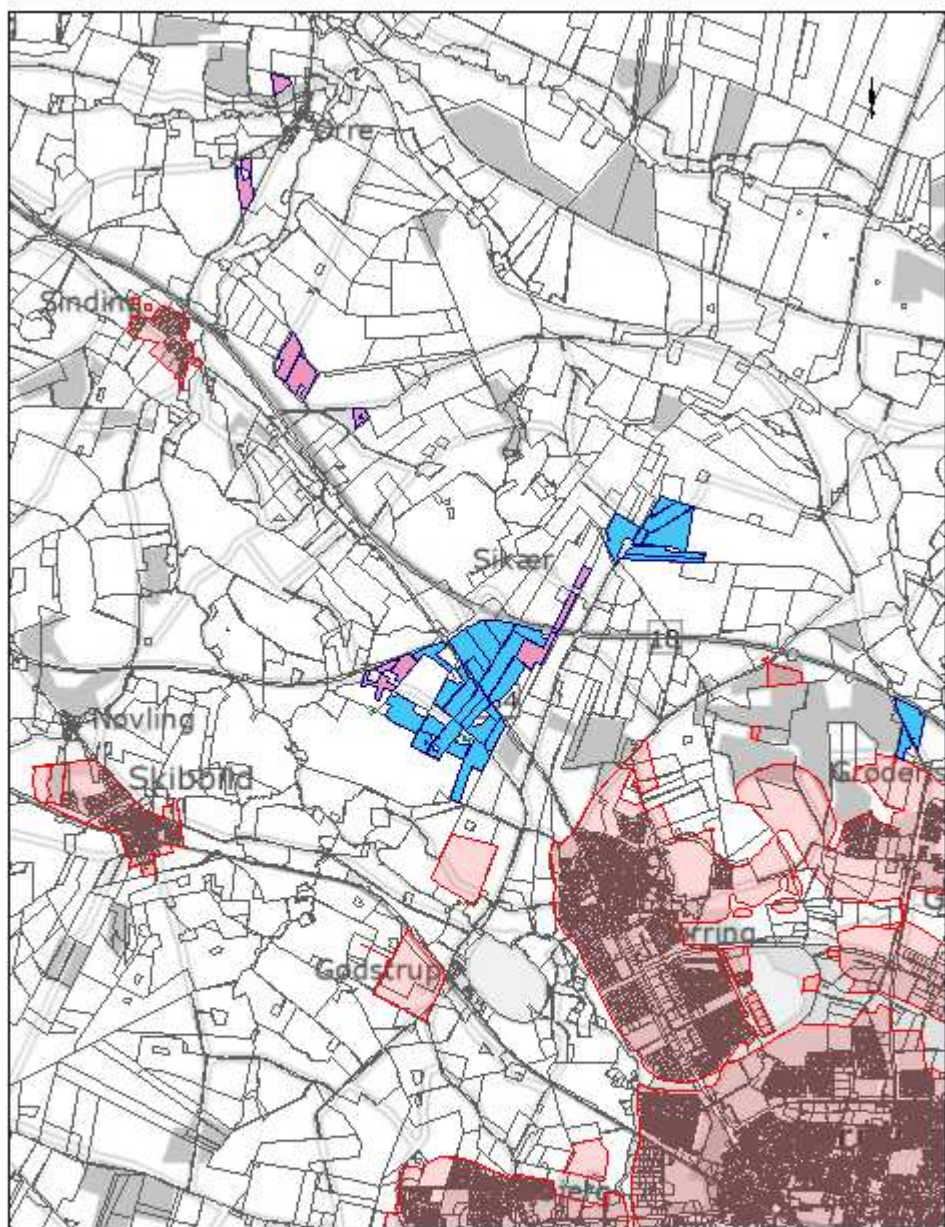
Bilag 2. Bygninger.

Signaturforklaring:

- = Kemikalie
- = Brønd/dræn (tagvand)
- = Dieseltank
- = Gammelt jern
- = Klinisk affald
- = Hovedhane til vand
- = El-tavle
- = Brandslukkere
- = Gylletank i marken
- = Fortanke
- = Korngrav
- = Belysning
- = Industricontainer
- = Motorolie/spildolie
- = Afhentningsplads for DAKA

Bilag 3: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringingsarealer, byzone, naboer og samlede bebyggelse

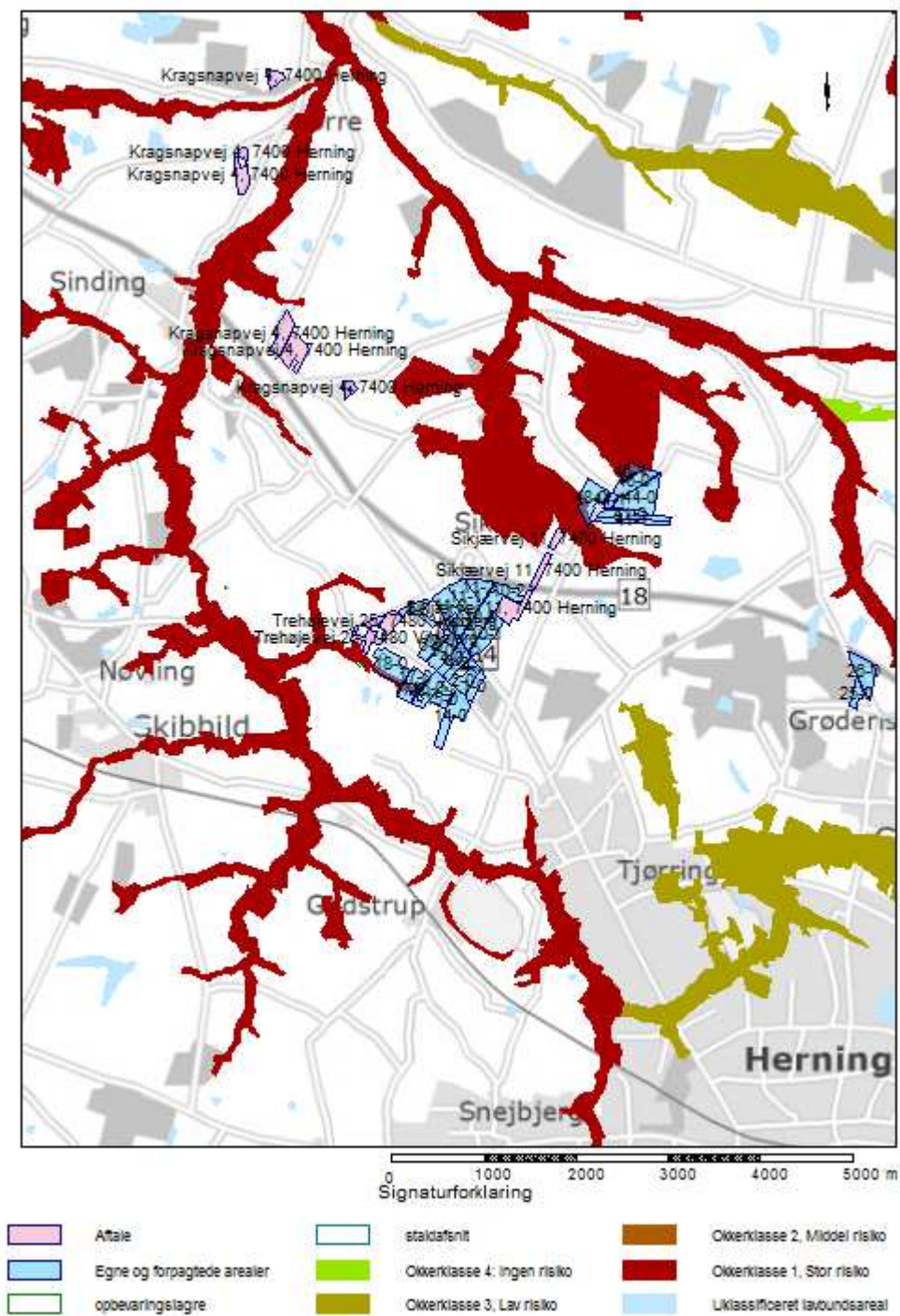

Signaturforklaring

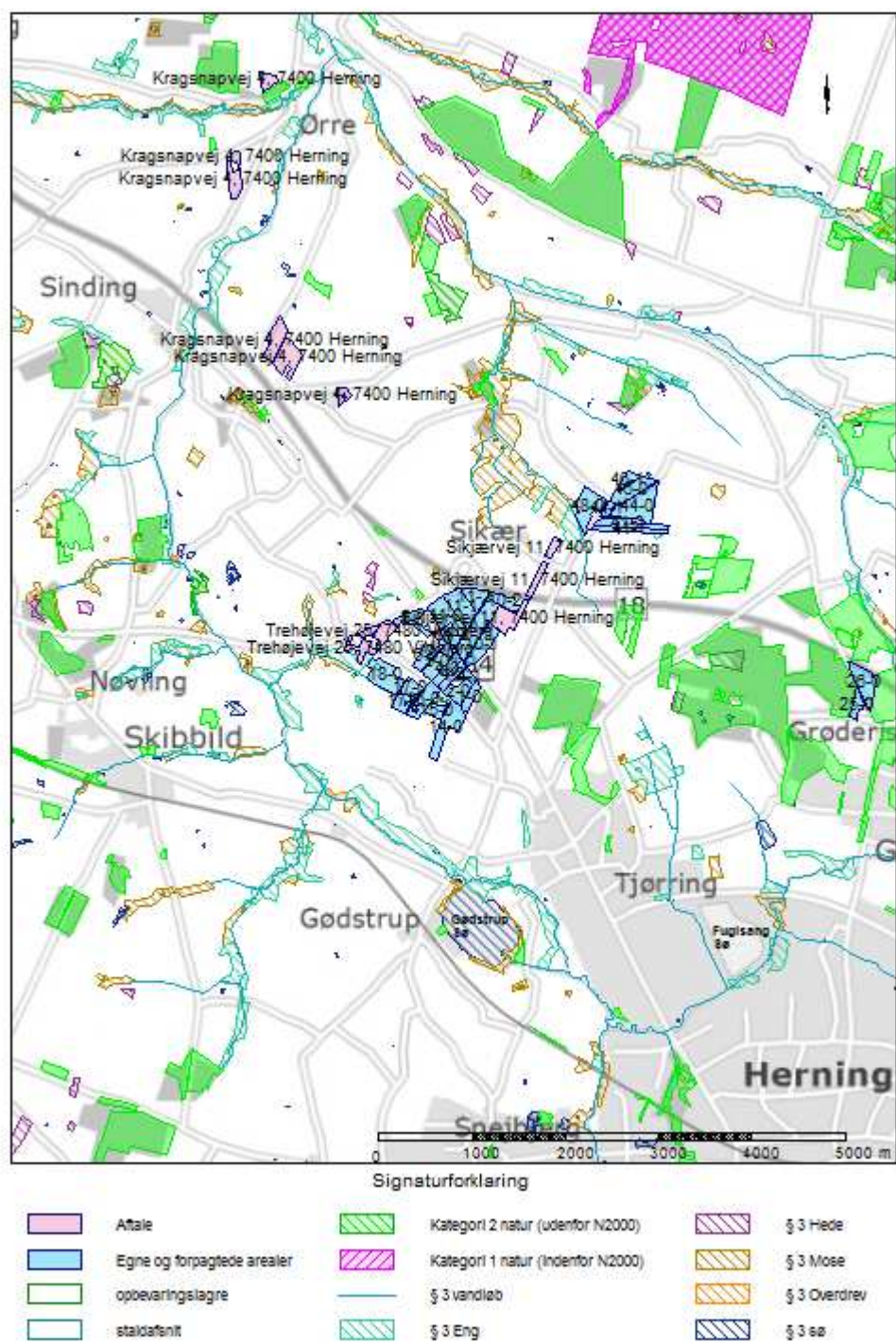

arealer	opbevaringslagre
Aftale	staldafsnit
Egne og forpagtede arealer	Byzone

Bilag 4: Udbringingsarealer i forhold til lavbundsarealer

Bilag 5: Udbringingsarealer i forhold til § 3 områder samt Kategori 1, 2 og 3 natur

Bilag 6: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Beregning af gylleopbevaringskapacitet Bjalderbækvej 7, 7400 Herning.

Gylle produceret på ejendommen	4374 m ³
Vand tilledt fra befæstede arealer	0 m ³
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m ³
Vand tilledt fra andet	0 m ³
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	4374 m ³

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	2551,5 m ³
9 mdr opbevaringskapacitet	3280,5 m ³

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Bjalderbækvej 7	2939 m ³	55	2939 m ³	55
Bjalderbækvej 7	1480 m ³	28	1480 m ³	28
Bjalderbækvej 7	480 m ³	9	480 m ³	9
Bjalderbækvej 7	460 m ³	9	460 m ³	9
Gyllekanaler	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
Opbevaringskapacitet i alt	5359 m ³	100	5359 m ³	100

Der er derudover opbevaringskapacitet til rådighed på 1900 m³ på Studsgård biogasanlæg.

Opbevaringskapacitet i måneder **14,7**

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
	x

Udfyldt af **Miljøkonsulent Helle Borum**

Dato **27-01-2014**

Naturudtalelse på beskyttede arealer omkring Bjalderbækvej 7, Herning

Udvidelse af svineproduktion fra 179,86 til 255,03 DE vil medføre en meremission på 862,57 kg N/år til en samlet emission fra anlægget på 3606,71 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 16,2 kg N/ha (2011-værdier).

Nærmeste Natura 2000 område er H249 "Ovstrup Hede med Røjen Bæk". Området ligger godt 6 km. NØ for anlægget.

Følgende naturområder ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

Område	Natur	Kategori
1	C-målsat eng cirka 800 meter V for anlægget	-
2	C-målsat mose cirka 950 meter NV for anlægget	3
3	C-målsat eng cirka 825 meter NV for anlægget	-
4	Potentiel ammoniakfølsom skov cirka 370 meter NØ for anlægget	

Der er foretaget depositionsregning på følgende naturområder beliggende i Herning Kommune via det elektroniske ansløgningsystem. Der er anvendt skema nr. 61048, version 4.

Område nr.	Naturtype	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra Bjalderbækvej 7
2	Mose	0,0	0,2
3	eng	0,0	0,2
4	skov	0,3	1,3

Vurdering

Anlæg

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Bjalderbækvej 7, 7400 Herning fra 179,86 til 255,03 DE ikke vil N-belaste den omkringliggende natur mere, end den kan tåle.

Kategori 3- natur

Nærmeste kategori-3 natur er et tilgroet moseområde langs vandløb, der fører til Bjalderbæk Bæk. En merdeposition på 0,3 kg N/ha/år ligger inden for det fastsatte beskyttelseskriterie på 1 kg N/ha/år, og vurderes ikke at medføre mere N-belastning, end mosen kan tåle.

Ammoniakfølsom skov

Cirka 370 meter nordøst for anlægget ligger en fredskov, der er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Der er tale om en tidligere plantage, der blev fældet omkring 1991. Siden har arealet ligget urørt frem til 2007, hvor store dele af arealet blev inddraget til dyrket jord, mens arealet med fredskov forblev urørt. Da en merdeposition på 0,3 kg N/ha/år ligger inden for det fastsatte beskyttelseskriterie på 1 kg N/ha/år, er der ikke foretaget besigtigelse og vurdering for om skoven reelt er ammoniakfølsom skov.

Udbringningsarealer

Nogle af udbringningsarealerne ligger op til beskyttet natur. Det anbefales derfor, at udbringning af gylle ikke sker i vejr med risiko for afdrift. Der er ikke konstateret bilag 4 arter omkring udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes, at de lever i de omkringliggende naturområder. Hvis Herning Kommune konstaterer påvirkning af bilag 4 arter som følge af markdriften kan kommunen efterfølgende stille krav om bræmmer, hvis det vurderes nødvendigt for at beskytte dem.

J. Kith Skovgaard

(naturteamet)

11-04-2014